

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση : Βενιζέλου 64
Τ.Κ. : 546 31, ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
Τηλ. : 2310-221726
Φαξ : 2310-265468
Ιστοσελίδα : www.geotee-kma.gr
E-mail : geotekma@otenet.gr

Θεσσαλονίκη: 27-09-2013

Αριθμ. πρωτ: 538

Προς:

1) Τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κ. Γιάννη Μανιάτη.

2) Τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κ. Σταύρο Καλαφάτη.

3) Τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κ. Ασημάκη Παπαγεωργίου.

Κοιν.:

Ως Πίνακας Διανομής

Θέμα: «Ιδιωτικοποίηση της Ε.Υ.Α.Θ.»

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Στις 28 Ιουλίου 2010, με το ψήφισμα 64/292, η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. αναγνώρισε την ύδρευση και την αποχέτευση ως ανθρώπινα δικαιώματα και αναγνώρισε ότι το καθαρό, πόσιμο νερό και οι εγκαταστάσεις αποχέτευσης είναι θεμελιώδεις παράγοντες για την επίτευξη όλων των δικαιωμάτων τού ανθρώπου. Την κίνηση αυτή υποστήριξαν 122 κράτη, δεν την καταψήφισε κανένα, ενώ 41 κράτη απείχαν μεταξύ των οποίων 17 ευρωπαϊκά. Τώρα, ο Ο.Η.Ε. προωθεί το ανθρώπινο δικαίωμα ύδρευσης ζητώντας από όλες τις κυβερνήσεις να αξιοποιήσουν όλους τους πόρους τους για να επιτύχουν καθολική πρόσβαση σε υπηρεσίες ύδρευσης.

Οι υπηρεσίες ύδρευσης ανήκουν και παρέχονται από το δημόσιο τομέα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 90% στις 400 μεγαλύτερες πόλεις του κόσμου (πόλεις με πληθυσμό μεγαλύτερο από 1 εκατομμύριο κατοίκους), ενώ στις μικρές πόλεις και την επαρχία το ποσοστό είναι ακόμη μεγαλύτερο. Στην Ευρώπη, οι μόνες χώρες όπου η πλειοψηφία των υπηρεσιών ύδρευσης έχουν ιδιωτικοποιηθεί είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία, η Ισπανία και η Δημοκρατία της Τσεχίας. Στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες η ύδρευση παρέχεται από το δημόσιο τομέα σε ολόκληρη την επικράτεια ή στο μεγαλύτερο τμήμα της. Στην Γερμανία οι υπηρεσίες ύδρευσης παρέχονται από το δημόσιο τομέα παντού

εκτός από το Βερολίνο (με την ιδιωτική υπηρεσία ύδρευσης του οποίου έχουν ανακύψει πολλά προβλήματα). Οι Κάτω Χώρες νομοθέτησαν το 2004 ότι είναι παράνομο οποιοσδήποτε άλλος εκτός από δημόσιο οργανισμό να παρέχει υπηρεσίες ύδρευσης. Στην Ιταλία το 2011 καταψηφίστηκε με δημοψήφισμα νόμος που θα διευκόλυνε την ιδιωτικοποίηση της ύδρευσης. Στη Γαλλία, όπου εδρεύει μία από τις μεγαλύτερες πολυεθνικές εταιρείες ύδρευσης, πολλές πόλεις έχουν πλέον απορρίψει την ιδιωτικοποίηση. Το 2010 η πόλη του Παρισιού αποφάσισε να ξανακάνει τις υπηρεσίες ύδρευσης δημοτικές, μετά από 25 χρόνια που τις παρείχαν οι δύο μεγαλύτερες ιδιωτικές εταιρείες της Γαλλίας, SUEZ και VEOLIA. Η ύδρευση στο Παρίσι είναι πλέον φθηνότερη (στοιχεία από έρευνα της Διεθνούς Ερευνητικής Ομάδας Δημόσιων Υπηρεσιών, PSIRU).

Εκτός Ευρώπης, παρατηρείται πολύ περιορισμένη ιδιωτικοποίηση. Στις Η.Π.Α. περίπου το 85% των υπηρεσιών ύδρευσης ανήκουν και λειτουργούν από το δημόσιο τομέα, ενώ στην Ιαπωνία το 100%.

Στη χώρα μας και πιο συγκεκριμένα στην πόλη της Θεσσαλονίκης, η Ε.Υ.Α.Θ., μια εταιρεία με μονοπωλιακή θέση στην παροχή νερού, ιδρύεται το 1998 μετά τη συνένωση του Οργανισμού Ύδρευσης Θεσσαλονίκης και του Οργανισμού Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης. Το 2001 η εταιρεία εισάγεται στο χρηματιστήριο και χωρίζεται στην Ε.Υ.Α.Θ. παγίων που αφορά στις υποδομές και στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Παράλληλα, ένα 25% περνά από το Δημόσιο σε ιδιώτες. Η εταιρεία εξυπηρετεί την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης δηλαδή πάνω από ενάμιση εκατομμύριο ανθρώπους. Αξίζει να επισημανθεί πως η Ε.Υ.Α.Θ. παρέχει το φθηνότερο νερό στην Ευρώπη. Η επιχείρηση, εκμεταλλεζόμενη ένα φυσικό μονοπώλιο όπως το νερό, εξασφαλίζει μεγάλα κέρδη. Αναλυτικότερα την πενταετία 2007-2011 σημείωσε κέρδη 75,2 εκατομμυρίων ευρώ. ενώ το 2012 παρουσίασε κέρδη 17,8 εκατομμυρίων ευρώ. Στην Ελλάδα λοιπόν, οι δημόσιες εταιρείες ύδρευσης είναι σημαντικά κερδοφόρες παρά την κρίση. Επιπλέον, το δημόσιο και οι δήμοι έχουν συνολικές οφειλές προς τις εταιρείες ύδρευσης ύψους 356 εκατ. ευρώ. Το στοιχείο αυτό φωτίζει το παράδοξο της ιδιωτικοποίησης. Το κράτος θα χάσει έσοδα από τα μερίσματα που του αναλογούν, ενώ με τα χρήματα που θα αποκομίσει από την πώληση θα πρέπει να πληρώσει τα χρέη του στους νέους ιδιοκτήτες των εταιρειών.

Οι κυριότεροι λόγοι που τεκμηριώνουν την ανάγκη για το δημόσιο/δημοτικό χαρακτήρα των Οργανισμών Ύδρευσης και Αποχέτευσης στην Ελλάδα και αλλού είναι:

- Το νερό είναι ένας φυσικός πόρος απαραίτητος για τη ζωή και το περιβάλλον και ταυτόχρονα ένα δημόσιο αγαθό, κατά συνέπεια η ιδιοκτησία και πολύ περισσότερο η χρήση του δεν μπορούν να αποτελούν εμπορική δραστηριότητα με σκοπό το κέρδος. Το νερό δεν αποτελεί προϊόν ανθρώπινης παραγωγής αλλά φυσικών διεργασιών που ποικίλουν στο χώρο και στο χρόνο. Οι ανάγκες σε νερό είναι διαρκώς αυξανόμενες αφού εξαρτώνται από την ανάπτυξη του πληθυσμού και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και ως εκ τούτου η διαχείρισή του είναι πολυσύνθετη και δεν μπορεί παρά να αποτελεί μια διεπιστημονική διεργασία με εθνικό και κοινωνικό χαρακτήρα.
- Οι υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης έχουν άμεση σχέση με την επιβίωση, την υγιεινή και το άμεσο περιβάλλον του ανθρώπου και επομένως, ο δημόσιος χαρακτήρας τους προσδίδει σε κάθε κοινωνία μεγαλύτερο αίσθημα ασφάλειας, προοπτική και περιβαλλοντική ευαισθησία.
- Σ' όλες σχεδόν τις χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου (όπως Η.Π.Α., Γερμανία, Ιαπωνία και σκανδιναβικές χώρες), ο έλεγχος των Υπηρεσιών Ύδρευσης και Αποχέτευσης παραμένει υπό Δημόσιο ή Δημοτικό έλεγχο.
- Η εξοικονόμηση του νερού και η ορθολογική του αξιοποίηση έρχονται σε πλήρη αντίθεση με την εμπορική του εκμετάλλευση που θα αποσκοπεί στη μεγιστοποίηση του κέρδους και κατά συνέπεια της κατανάλωσης.

Παράλληλα, η διεθνής εμπειρία από την ιδιωτικοποίηση του νερού δείχνει τις αρνητικές επιπτώσεις που θα έχει αυτή στη ζωή μας:

- Αλματώδης αύξηση των τιμών 250% - 300% με τη μερική ιδιωτικοποίηση της Ε.Υ.Α.Θ. (δωδεκαπλασιασμός τιμών στο Βουκουρέστι σε διάστημα 13 ετών, 400% και 6% κάθε χρόνο στο Pacos de Ferreira στην Πορτογαλία).
- Υποβάθμιση της ποιότητας του νερού και άνιση πρόσβαση στις υπηρεσίες ύδρευσης.
- Ελλιπής συντήρηση δικτύου & αθέτηση συμβατικών όρων για επενδύσεις. Στη Γαλλία, η χρηματοδότηση υπηρεσιών ύδρευσης εξακολουθεί να γίνεται από τον δημόσιο τομέα σε ποσοστό 88%. Στην

Αργεντινή, η κυβέρνηση διέκοψε το συμβόλαιο με την ιδιωτική εταιρεία ύδρευσης & αποχέτευσης λόγω αθέτησης των συμβατικών της υποχρεώσεων (συντήρηση και επέκταση του δικτύου).

- Μονοπωλιακές πρακτικές & καρτέλ. Η Ε.Ε. διεξήγαγε έρευνα κατά SUEZ, VEOLIA και SAUR, για τραστ στη Γαλλία (2012). Στην Αγγλία οι εταιρείες ήδη από το στάδιο του διαγωνισμού δεν ανταγωνίζονται η μία την άλλη και κατεβαίνουν στους διαγωνισμούς χωρίς αντίπαλο.
- Έλλειψη λογοδοσίας & μυστικές συμφωνίες. Οι περισσότερες συμβάσεις παραμένουν μυστικές διαφεύγοντας τον οποιονδήποτε έλεγχο. Στο Βερολίνο, οι ιδιωτικές εταιρείες ύδρευσης & αποχέτευσης, το 1999, είχαν απαιτήσει έγγραφη εγγύηση μεγάλου κέρδους που κρατήθηκε μυστική έως ότου οι πολίτες το 2011 με δημοψήφισμα απαίτησαν να δημοσιοποιηθούν οι όροι της σύμβασης.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, θεωρούμε πως η οικονομική κρίση που μαστίζει τη χώρα μας δε θα πρέπει να αποτελέσει την αφορμή και τη δικαιολογία για εκχώρηση της διαχείρισης των υπηρεσιών ύδρευσης - αποχέτευσης σε ιδιωτικά συμφέροντα που έχουν σα μοναδικό σκοπό το κέρδος και δεν παρέχουν καμία απολύτως εγγύηση για την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Αντιθέτως, θα πρέπει να αποτελέσει ευκαιρία για τον εξορθολογισμό της λειτουργίας των Δ.Ε.Υ.Α. και την οικονομική τους εξυγίανση μέσα από την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού τους πλαισίου, καθώς και μέσα από παρεμβάσεις που οι ίδιες οι επιχειρήσεις θα κάνουν, ώστε να γίνουν περισσότερο αποτελεσματικές και να αναβαθμίσουν τις παρεχόμενες στους πολίτες υπηρεσίες.

Τέλος, θεωρούμε αδιανόητη τη χάραξη και εφαρμογή οποιασδήποτε εθνικής ή περιφερειακής πολιτικής διαχείρισης υδατικών πόρων με ιδιωτικές εταιρείες ύδρευσης ή/και αποχέτευσης, που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους με το μικρότερο δυνατό γι' αυτές λειτουργικό και επενδυτικό κόστος.

Με τιμή,
Για την Διοικούσα Επιτροπή του Παραρτήματος
Κεντρικής Μακεδονίας του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Δρ. Αθανάσιος Σαρόπουλος

Μάξιμος Πετρακάκης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Πολιτικά Κόμματα της Βουλής των Ελλήνων.
2. κ. Αθανάσιο Τσαυτάρη, Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
3. κ. Μάξιμο Χαρακόπουλο, Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
4. κ. Θεόδωρο Καράογλου, Υπουργό Μακεδονίας - Θράκης.
5. κα Νάντια Γιαννακοπούλου, Γενική Γραμματέα Υ.Π.Ε.Κ.Α.
6. κ. Κωνσταντίνο Τριάντη, Ειδικό Γραμματέα Υδάτων Υ.Π.Ε.Κ.Α.
7. κ. Αθανάσιο Καρούντζο, Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης.
8. κ. Απόστολο Τζιτζικώστα, Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας.
9. κ.κ. Αντιπεριφερειάρχες Κεντρικής Μακεδονίας.
10. Δήμους Θεσσαλονίκης, Ημαθίας, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας και Χαλκιδικής.
11. Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.).
12. Ε.Υ.Α.Θ.
13. Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
14. Κεντρική Υπηρεσία & Παραρτήματα του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
15. Γεωτεχνικούς Φορείς.
16. Μ.Μ.Ε.